

Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond

Veiligheidsregio
Amsterdam-Amstelland

Postadres
Postbus 9154
3007 AD Rotterdam

Bezoekadres Wilhelminakade 947
Rotterdam

Telefoon 088 - 8779 914
E-Mail directie-secretariaat@vr-rr.nl
Ons kenmerk 20UIT04246
Betreft Aanbieding resultaten onderzoek pilot mondkapjesplicht
in Amsterdam en Rotterdam
Datum 11 september 2020
Behandeld door Mr. drs. A. Littoij en T. Van Lieshout

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
T.a.v. de Minister
De heer H.M. de Jonge
Postbus 20350
2500 EJ Den Haag

Ministerie van Justitie en Veiligheid
T.a.v. de Minister
De heer F.B.J. Grapperhaus
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

In afschrift aan:
Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
T.a.v. de directeur-generaal RIVM
Prof. dr. ir. J. Brug

Hooggeachte heren De Jonge en Grapperhaus,

In de periode tussen woensdag 5 tot en met zondag 30 augustus 2020 heeft een experiment plaats gevonden in Rotterdam en Amsterdam met een draagplicht van niet-medische mondkapjes in drukke winkelgebieden en markten om het bewustzijn over de aanwezigheid van het coronavirus te bevorderen en om de geldende coronamaatregelen in acht te blijven nemen. Hierbij ging het vooral om het houden van de 1,5 meter onderlinge afstand en het vermijden van drukke plekken waarbij de 1,5 meter afstand niet kon worden nageleefd. Vanaf maandag 31 augustus is het experiment, zoals gepland, gestopt.

Als voorzitters van de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR) en de Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland (VrAA) hebben wij in de vergadering van het Veiligheidsberaad van 29 juli jl. verzocht om mogelijk te maken om regionaal in aangewezen gebieden een verplichting in te voeren voor het dragen van een niet-medisch mondkapje. De reden hiervoor was dat het aantal besmettingen met het coronavirus in de beide regio's en de steden Rotterdam en Amsterdam flink was gestegen. Het beeld in zowel Rotterdam als Amsterdam was dat het op een aantal plekken in de buitenruimte steeds drukker werd. Daarnaast begon het houden van de onderlinge afstand van 1,5 meter sleets te raken.

In de vergadering van het Veiligheidsberaad van 29 juli jl. is gesproken over de behoefte vanuit de besturen van de veiligheidsregio's om ondersteunend aan de anderhalve meter-maatregel te experimenteren met maatregelen die zijn gericht op het beïnvloeden van gedrag. In zijn brief van 30 juli jl. heeft de minister van VWS ten aanzien daarvan aangegeven dat het van belang is dat de noodzakelijkheid van bijvoorbeeld de verplichting tot het dragen van een niet-medisch mondkapje voor die omstandigheden goed wordt gemotiveerd naar tijd en plaats, op basis van de lokale ontwikkelingen rond gedragingen van de bewoners en bezoekers. Tevens heeft de minister van VWS aangegeven dat hij het van belang acht om gezamenlijk de effecten van deze gedrag beïnvloedende maatregelen te monitoren teneinde ervaringen op te doen en zoveel mogelijk te leren van de mogelijkheden van gedragsbeïnvloeding. De voorzitters van de veiligheidsregio's is gevraagd om de voortgang en effecten van de betreffende experimenten in het Veiligheidsberaad te bespreken.

Het Nederlands Studiecentrum Criminaliteit en Rechtshandhaving (NSCR) heeft de pilot draagplicht niet-medische mondkapjes voor de steden Rotterdam en Amsterdam onderzocht. Doelstelling van het mondkapjesonderzoek was te onderzoeken in hoeverre de mondkapjesplicht het gedrag beïnvloedt en daardoor leidt tot een betere naleving van de RIVM-regels 'anderhalvemeter-regel' en 'het vermijden van drukte'. Bijgaand treft u het rapport van NSCR met de onderzoeksresultaten en de bijbehorende appendix aan. Hierin staat nadere informatie over de toegepaste onderzoeksmethoden.

Het onderzoek is uitgevoerd met verschillende onderzoeksmethodes. Dit houdt in dat beeldmateriaal van bestaande toezichtcamera's in Rotterdam en Amsterdam is geanalyseerd (methode camerabeelden) en dat straatobservaties, straatinterviews en focusgroepen zijn georganiseerd. De gedragsunit van het RIVM is nauw betrokken geweest bij de uitvoering van het onderzoek en heeft het onderzoeksbureau aangewezen.

De conclusies uit dit onderzoek zijn:

1. Het onderzoek heeft laten zien dat door de mondkapjesplicht significant meer bezoekers mondkapjes zijn gaan dragen. 55% van de bezoekers van de gebieden waar een plicht geldt gebruikt een mondkapje.
2. Het onderzoek heeft laten zien dat de invoering van de mondkapjesplicht niet heeft geleid tot de aanwezigheid van minder mensen in de gebieden.
3. Het onderzoek heeft uitgewezen dat de mondkapjes doorgaans op de juiste manier werden gedragen.
4. Het onderzoek laat zien dat mensen door de mondkapjesplicht geen ander gedrag vertoond hebben ten aanzien van de 1,5 meter maatregel.

Wij constateren dat er op dit moment geen noodzaak is om de mondkapjesplicht te herintroduceren in onze beide veiligheidsregio's. Wij zijn echter van mening dat het instrument mondkapjes een bruikbaar instrument is dat toegevoegd kan worden aan het maatregelenpakket van de veiligheidsregio's en het kabinet.

Wij vernemen graag van u welke consequenties u aan dit onderzoek verbindt voor het landelijk coronabeleid en eventuele nog te nemen gedragsbeïnvloedende maatregelen. Wij zullen de resultaten van dit onderzoek tevens delen met de voorzitter van het Veiligheidsberaad, zodat de conclusies ervan ook met alle voorzitters van de veiligheidsregio's besproken kunnen worden.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Met vriendelijke groet,

ing. A. Aboutaleb
Voorzitter VRR

drs. F. Halsema
Voorzitter VrAA